

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Αξίες και επίδραση

Εξ αρχής, το προγραμματισμένο περιεχόμενο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις παρακάτω αξίες, ως προς το πώς το περιεχόμενο μπορεί να **επηρεάσει** το παιδί.

Σκεφτείτε πώς το περιεχόμενό σας, η εφαρμογή ή η υπηρεσία σας μπορεί να:

- **Ενδυναμώνει** – επιτρέπει στο παιδί νιώθει σιγουριά και να είναι όσο το δυνατόν πιο ανεξάρτητο κατά την ανάπτυξη των ικανοτήτων του στο πλαίσιο ενός ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος
- **Είναι ενδιαφέρουσα** – προσφέρει κίνητρα και έμπνευση στο παιδί
- **Δίνει ερεθίσματα** - ενθαρρύνει τη φιλοπεριέργεια του παιδιού, ώστε να αναζητάει περισσότερες γνώσεις
- **Είναι ασφαλής** – προσφέρει στο παιδί τον χώρο να εξερευνήσει την ψηφιακή εμπειρία με το ελάχιστο δυνατό ρίσκο

Λίστα ελέγχου

Εξετάστε τις βασικές παραμέτρους

- Αποφασίστε το ηλικιακό εύρος-στόχο
- Προσδιορίστε στόχους
- Σχεδιάστε τα οφέλη για το παιδί

Ορίστε σαφείς και ξεκάθαρους στόχους

- Κρατήστε καλά στο νου σας το ηλικιακό εύρος στο οποίο απευθύνεστε για τον σχεδιασμό του περιεχομένου και το γραφικό περιβάλλον
- Αναφερθείτε σε αναπτυξιακές ικανότητες που το παιδί αναγνωρισμένα κατέχει στην εν λόγω ηλικία (γνωστικές, γλωσσικές, κοινωνικές και συναισθηματικές νόρμες), έχοντας υπόψη ότι κάθε παιδί είναι ξεχωριστό άτομο με δυνητικά σημαντικότερες διαφορές.
- Λάβετε υπόψη το κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο

Αναπτύξτε ενδιαφέρουσες ψηφιακές εμπειρίες

- Οργανώστε και σχεδιάστε δημιουργικά, διαδραστικά, ενδιαφέροντα, καινοτόμα και/ή εκπαιδευτικά στοιχεία και γνωρίσματα
- Συμπεριλάβετε οπτικά στοιχεία που διαθέτουν σωστή αναφορά στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων και σήμανση. Έχετε υπόψη σας ότι τα γραφικά, τους ήχους (φωνή, μουσική και ηχητικά εφέ) και τα βίντεο μπορεί να ασκούν μεγαλύτερη επίδραση από ένα κείμενο
- Περιλάβετε εργασίες και γνωρίσματα κατάλληλης δυσκολίας, παρέχετε κατάλληλη ανατροφοδότηση και βραβεία όπου ενδείκνυται

Διασφαλίστε χρηστικότητα

- Σκεφτείτε πώς μπορεί να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στο περιεχόμενο/υπηρεσία μέσω κινητών συσκευών, αλλά και από διαφορετικές πλατφόρμες, φυλλομετρητές και λειτουργικά συστήματα
- Διασφαλίστε ότι η δομή πλοήγησης είναι φιλική προς τον χρήστη, εύχρηστη και προσαρμοσμένη στις κινητικές δεξιότητες και ικανότητες της ομάδας-στόχου
- Ο σχεδιασμός να είναι τέτοιος ώστε οι χρήστες να μην χάνονται στον ιστότοπο/υπηρεσία/εφαρμογή. Θα πρέπει πάντα να ξέρουν πού βρίσκονται και ευκρινή στοιχεία πλοήγησης να τους βοηθούν να προσανατολίζονται
- Να παρέχετε μια διεύθυνση URL και/ή όνομα που μπορεί εύκολα να οδηγήσει τα παιδιά στο καθορισμένο περιεχόμενο/ υπηρεσία/ εφαρμογή και που δεν θα τους οδηγήσει σε ανεπιθύμητες ή επιβλαβείς περιοχές γεμάτες ιούς και διαφημίσεις σε περίπτωση που κάνουν ορθογραφικό λάθος
- Χρησιμοποιήστε καλογραμμένα κείμενα χωρίς λάθη, κατάλληλα για την ομάδα-στόχο
- Διασφαλίστε ότι τα παιδιά δεν θα χάνονται και ότι μπορούν εύκολα να επιστρέψουν στην αρχική σελίδα ή στο προηγούμενο κεφάλαιο. Δώστε τους τη δυνατότητα να παρακολουθούν πού βρίσκονται (σημαδεύοντας κάποιο σημείο στο παιχνίδι/ιστορία, λόγου χάρη). Φροντίστε να είναι εύκολη η εύρεση του ίδιου περιεχομένου ξανά για ένα παιδί αν θέλει να συνεχίσει το διάβασμα ή το παιχνίδι του

Δημιουργήστε περιεχόμενο και υπηρεσίες στις οποίες η πρόσβαση να είναι εύκολη για όλους ανεξαιρέτως

- Βεβαιωθείτε ότι λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και οι προδιαγραφές για τα άτομα με αναπηρίες σε επίπεδο όρασης, ακοής, κίνησης ή γνωστικών πτυχών κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγή του περιεχομένου/υπηρεσίας με όλα τα συμμετέχοντα μέρη
- Εξετάστε τη δομή, τη γλώσσα/κείμενο/ομιλία, τον ήχο, τις εικόνες και τα χρώματα του περιεχομένου και των υπηρεσιών. Βεβαιωθείτε ότι έχουν σχεδιαστεί με τρόπο που να υποστηρίζουν τις βοηθητικές τεχνολογίες και να προσφέρουν εναλλακτικά κείμενα/γνωρίσματα

Φροντίστε το περιεχόμενο να είναι αξιόπιστο

- Σκεφτείτε πώς το περιεχόμενο/υπηρεσία/εφαρμογή συμμορφώνεται με τη συναφή νομοθεσία ή κανονισμούς, π.χ. αναφορικά με την προστασία ανηλίκων, την προστασία δεδομένων, την εμπορική επικοινωνία, τα πνευματικά δικαιώματα κ.λπ.
- Δώστε πληροφορίες για τον πάροχο/δημιουργό
- Φροντίστε η πρόσβαση στα στοιχεία επικοινωνίας να είναι εύκολη και να απαντάτε σε εύλογο χρονικό διάστημα
- Φροντίστε το περιεχόμενο να είναι ακριβές και αξιόπιστο και να γίνεται τακτικά συντήρηση και αναθεώρηση
- Όπου ενδείκνυται, φροντίστε το προσφερόμενο περιεχόμενο να είναι αληθές, να ανταποκρίνεται στις τελευταίες εξελίξεις και να είναι θεματικό
- Να προσφέρετε σαφείς πληροφορίες σε γονείς και άτομα που αναλαμβάνουν τη φροντίδα παιδιών

Διασφαλίστε ότι η ασφάλεια αποτελεί προτεραιότητα όταν πρόκειται για παιδιά

- Να προσέχετε ώστε το περιεχόμενο να μην είναι επιβλαβές για ανηλίκους: ότι δεν περιλαμβάνει προσβλητικό υλικό ή άλλα επιζήμια στοιχεία (π.χ. πορνογραφία, ρατσιστικό/βίαιο/προσβλητικό/ξενοφοβικό περιεχόμενο, εικόνες ή βίντεο)
- Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά δεν κατευθύνονται προς ακατάλληλο περιεχόμενο, όπως εξωτερικές ιστοσελίδες ή εφαρμογές με ακατάλληλο περιεχόμενο
- Ακολουθήστε την αρχή safety-by-design (ενσωμάτωση ασφάλειας στον σχεδιασμό) και εξετάστε τις πτυχές που αφορούν στην προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο από το ξεκίνημα της διαδικασίας παραγωγής
- Αναπτύξτε μια αποτελεσματική μεθοδολογία παρακολούθησης και επανελέγχου και εξασφαλίστε αποτελεσματικούς μηχανισμούς αναφοράς τους οποίους οι χρήστες μπορούν να βρουν εύκολα και να χρησιμοποιήσουν για να επικοινωνήσουν ζητώντας βοήθεια/συμβουλές ή για να αναφέρουν και να μπλοκάρουν δυνητικά επιβλαβές περιεχόμενο ή επικοινωνία
- Εξετάστε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσετε εργαλεία ηλικιακής διαβάθμισης και να παρέχετε ηλεκτρονική σήμανση της ηλικίας, διευκολύνοντας τον γονικό έλεγχο και την ορθή αξιολόγηση του περιεχομένου/υπηρεσίας/εφαρμογής σας

Μην ξεχνάτε ότι τα προσωπικά δεδομένα των παιδιών είναι υψίστης σημασίας

- Διασφαλίστε ότι τηρούνται οι νόμοι που αφορούν στα προσωπικά δεδομένα
- Να προσέχετε να μην συγκεντρώνετε περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απαραίτητα
- Οι πληροφορίες που δίνετε σχετικά με τα μέτρα και τις πολιτικές που αφορούν στα προσωπικά δεδομένα να είναι εμφανείς και σε γλώσσα ή μορφή κατάλληλη για την ομάδα-στόχο και τους γονείς
- Αν τα δεδομένα των χρηστών υπόκεινται σε επεξεργασία ή απαιτούνται εξουσιοδοτήσεις κατά την εγκατάσταση ή τη χρήση της εφαρμογής/ιστοσελίδας/υπηρεσίας, αυτό θα πρέπει να καθίσταται σαφές
- Διασφαλίστε ότι τα προσωπικά δεδομένα θα τυγχάνουν εμπιστευτικής μεταχείρισης, ότι οι εξαιρέσεις (π.χ. με σκοπό την απονομή κάποιου βραβείου) θα καθίστανται σαφείς και θα διατυπώνεται ξεκάθαρα ότι τα δεδομένα θα διαγράφονται αμέσως μετά
- Αν τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα κοινοποίησης των προσωπικών τους δεδομένων, φροντίστε να είναι υποχρεωτική η ενεργή επιβεβαίωση της γονικής συναίνεσης.

Διαμορφώστε τα στοιχεία που αφορούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις λειτουργίες επικοινωνίας με ευαισθησία: κοινωνικά δίκτυα, αίθουσες συζήτησης, φόρουμ, βιβλία επισκεπτών, πλατφόρμες διαμοίρασης βίντεο/εικόνων, εφαρμογές αποστολής και λήψης μηνυμάτων κ.λπ.

- Εξετάστε συγκεκριμένους κανόνες και πληροφορίες ασφάλειας σχετικά με το πώς να γίνεται η χρήση των λειτουργιών με ασφάλεια και αν θα τις προσφέρετε: (π.χ. καθοδήγηση σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας στο διαδίκτυο κατά την επικοινωνία με τρίτους, προστασία των προσωπικών δεδομένων, προστασία κατά του διαδικτυακού εκφοβισμού κ.ά.)
- Ενθαρρύνετε τα παιδιά να ζητούν τη συναίνεση των γονέων τους, πριν δημιουργήσουν λογαριασμό χρήστη και σκεφτείτε πώς αυτό μπορεί να υλοποιηθεί κατά τη διαδικασία εγγραφής

- Φροντίστε να παρέχονται εύκολοι στη χρήση και στην εύρεση μηχανισμοί αναφοράς (π.χ. πλήκτρο συναγερμού, στην περίπτωση που τα παιδιά χρειαστούν βοήθεια ή συμβουλή ή πρέπει να αναφέρουν δυνητικά επιβλαβές περιεχόμενο ή προσπάθεια επικοινωνίας)
- Διασφαλίστε τη σταθερή και ενεργή παρακολούθηση και συντονισμό του υλικού που συνεισφέρουν οι χρήστες, ώστε να διαγράφεται κάθε δυνητικά επιζήμιο για τα παιδιά περιεχόμενο

Αν ενδείκνυται, αναπτύξτε τα εμπορικά στοιχεία υπεύθυνα: διαφημίσεις, χορηγίες, διαδικτυακές αγορές, αγορές εντός εφαρμογής κ.λπ.

- Βεβαιωθείτε ότι τηρούνται οι κανονισμοί και οι νόμοι που αφορούν στα διαφημιστικά και εμπορικά στοιχεία που απευθύνονται σε παιδιά
- Φροντίστε τα εμπορικά στοιχεία, οι διαφημίσεις και η δυνατότητα διαδικτυακών αγορών να διακρίνονται ξεκάθαρα από το περιεχόμενο, η αναγνώρισή τους να είναι εύκολη, να συνοδεύονται από ανάλογη σήμανση και να μην είναι ακατάλληλα για την ηλικία των παιδιών (π.χ. όχι διαφημίσεις ή αγορές αλκοολούχων ποτών, τσιγάρων, πλαστικών εγχειρήσεων, διαιτητικών προϊόντων κ.λπ.)
- Βεβαιωθείτε ότι η εμπορική πρόταση προβάλλεται ευκρινώς
- Λάβετε υπόψη την αρχή ότι οι εφαρμογές δεν πρέπει να προσφέρουν τη δυνατότητα καταβολής χρηματικών ποσών, εκτός κι αν είναι σε προστατευμένο χώρο και καθίσταται σαφές στην ομάδα-στόχο ότι θα πρέπει να ζητούν την άδεια κάποιου ενήλικα. Μην ασκείτε πιέσεις στα παιδιά να αγοράσουν πρόσθετες λειτουργίες.
- Φροντίστε τα εμπορικά στοιχεία να μην περιορίζουν τον έλεγχο του χρήστη επί των ενεργειών
- Φροντίστε να τίθεται οικονομικό όριο στα χρήματα που επιτρέπεται να δαπανούν τα παιδιά στον ιστότοπο/εφαρμογή/υπηρεσία
- Φροντίστε οι μέθοδοι πληρωμής να απαιτούν γονικό έλεγχο